

Әрбір бала – жарық жұлдыз

1. Ұлттық мәдениет дәстүріне сүйене отырып ерік қасиеттер мен мінезді тәрбиелеу.

2. Темпераменттің оқу қызметіне, мінез-құлқы мен қарым-қатынасына әсері.

3. Баланың темпераментіне сәйкес оның ерекшелігін қалай ашуға болады.

4. Әр баланың ерекшелігін ашуда отбасы мен мектептің өзара әрекеттесуі.

Ауру қалса да, әдет қалмайды

Сабақтың мақсаты:

Ата-аналардың темпераментін, мәдени дәстүрлерді және мұғалімдермен өзара әрекеттесу мүмкіндіктерін ескере отырып, өз баласының ерекше қырларын ашуға дайындығын қалыптастыру.

Міндеттер:

➤ Ата-аналардың өз баласының ерекше жақтарын дамытуға деген ынтасын арттыру.

➤ Ата-аналардың балалар темпераментінің түрлері мен оларға сәйкес мінез-құлықтары туралы түсініктерін кеңейту.

➤ Ата-аналарды мектеп педагогтерімен бірге баланың жеке басының күшті жақтарын анықтауға және дамытуға үйрету.

Жоспар

I. Ұйымдастыру бөлімі

❖ Сәлемдесу

❖ Мақсаты мен міндеттері

II. Негізгі бөлім

• Жаттығу ойыны «Мыналар орнын ауыстырады...»

• Ақпараттық топтама. Көшпенділер тәрбиесіндегі халық дәстүрлері. Кенен Әзірбаев. «Танисын» термесі: талқылау. «Көшпенділер» фильмінен үзінді көру.

Практикалық бөлім. «Темперамент» ұғымымен және оның түрлерімен таныстыру. Шағын пікірталас.

Темперамент сынағы, алдыңғы нәтижелермен салыстыру. «Аралас темперамент» түсінігі

Жаттығу ойыны «Біз қарсылықсыз дамимыз»: талқылау.

III. Қорытынды бөлім

PIXAR мультфильмі «Көшпелі бұлтты»: талқылау..

Мақта ойыны

Күтілетін нәтижелер

Сабақтың соңында ата-аналар:

• Ұлттық мәдениеттегі балаларды тәрбиелеу дәстүрлерін біліп, өз баласының ерекшелігін ашу барысында ескеретін болады.

• Балаға қолдау көрсету стратегияларын таңдаған кезде оның темпераменті және басқа да жеке ерекшеліктерін ескеретін болады.

• Баланың жеке басының күшті жақтарын анықтау және дамыту үдерісінде мектеп мұғалімдерімен тиімді әрекеттеседі.

Қажетті ресурстар: презентация, бейнероликтер, бағандар, маркерлер, А3 және А4 парақтары, қаламдар

Жұмыс форматы: тренинг элементтері бар сабақ

Әдіс-тәсілдері: пікірталас, ми шабуылы, жаттықтыру жаттығулары

Сабақтың ұзақтығы – 60 минут.

Уақыты	Мазмұны	Ресурстар
7 минут	<p>Сәлемдесу.</p> <p>Сәлеметсіздер ме, құрметті ата-аналар! Сіздерді сабақта көргеніме қуаныштымын. Бүгін мен сіздермен балаларымыздың бірегейлігі және осы бірегейлікті сезіну және ынталандыру қаншалықты маңызды екендігі туралы сөйлескім келеді.</p> <p>Жаттығу ойыны «Мыналар орнын ауыстырады, ..» (5 минут)</p> <p>Жүргізуші ортаға шығады. Қалғандары орындықтарға отырады немесе жүргізушінің айналасында еденде жатқан құрсаулардың ортасында тұрады.</p> <p>Жүргізуші: «... бір белгіні айтып, осылар орындарын ауыстырады», – дейді (балалары таңертең тістерін тазалағысы келмейтін, баласы таңертең тұруды ұнатпайтын және т.б.)</p> <p>Ойыншылардың міндеті – өз орнын тастап, сол белгіге ие басқа біреумен орын ауыстыру. Ойыншылар орындарын ауыстырып жатқанда, жүргізуші бос орынға тұрып үлгеруі керек.</p> <p>Орындықсыз немесе құрсаусыз қалған ойыншы жүргізуші болады. Белгілері өте әртүрлі болуы мүмкін: кімнің екі баласы бар, кімде мысық бар, кім бананды жақсы көреді, кім балмұздақты жақсы көреді, кім бүгін тісін жуды, кімде секпіл бар және т.б.</p> <p>Сабақтың мақсатын қою: Бүгін біз балаларымыздың темпераментін анықтап, олардың ерекшелігін ашып, қолдай білуді үйренеміз.</p>	Проектор Тақтадағы дәйексөз <i>Ауру қалса да, әдет қалмайды</i>
5 минут	Ақпараттық топтама Кенен Әзірбаев ТАНИСЫҢ (терме) Ат болатын құлынды Желі басынан танысың, Адам болар ұлынды	Слайд

8 минут	<p>Жолдасынан танысың. Батыр болар баланды Тұлғасынан танысың. Жақсы болар баланды Ел қасынан танысың.</p> <p>Талқылау Сұрақтар: ✓ Автордың негізгі ойы қандай? ✓ Біз оны бүгін қалай пайдалана аламыз? ✓ Автормен келісесіз бе? ✓ Автордың ойы сіздің бала тәрбиесі туралы түсінігіңізге сәйкес келе ме?</p> <p>Тақырыптың жалғасы ретінде Илияс Есенберлиннің шығармасы бойынша түсірілген «Көшпенді» қазақ-француз фильмінің үзіндісін назарларыңызға ұсынамын: https://youtube.com/clip/UgkxEgOAAng2Ab0hEbse7-GINj2qA0YAJv1h https://youtube.com/clip/UgkxEgOAAng2Ab0hEbse7-GINj2qA0YAJv1h</p> <p>Көргеннен кейінгі сұрақтар: 1. Фильмде халықта қалыптасқан қандай адамгершілік нормалары мен тәрбие тәжірибесі көрсетілген? 2. Қазақтардың дала мәдениеті жас ұрпақтың үйлесімді қалыптасуына қалай ықпал етті? 3. Тәрбие, тұрмыс, халық дәстүрі арқылы әр баланың ерекшелігі қалай ашылады? 4. Халық тәрбиесі адамның өзін-өзі жетілдіруіне қажет қасиеттерді қалыптастыруға бағытталғанымен келісесіз бе? «Көшпенді» фильмін отбасымен көру ұсынылады.</p> <p>Практикалық бөлім Қазақ мәдениетінде әр баланың ерекшелігі, оның тағдыры жастайынан оның табиғи бейімділігіне қарай айқындалған. Қазіргі ғылым да сол сияқты баланың темпераменті арқылы оның ерекшелігін ашады. Темперамент дегеніміз не? Темперамент – адамның мінез-құлқының динамикалық және эмоционалдық жағын сипаттайтын туа біткен жеке психофизиологиялық ерекшеліктері. Темперамент қасиеттері туа бітеді. Олар нәресте өмірінің алғашқы айларынан бастап пайда бола бастайды және өмір бойы дерлік өзгермейді. Олар белгілі бір қызметке, көзқарасқа, әлеуметтік бағдарға және танымдық белсенділікке әсер етеді. Темпераментке сәйкес адамдардың 4 түрі бөлінеді – холерик, сангвиник, флегматик, меланхолик.</p> <p>«Бір мәселені шешу жолдары» шағын пікірталас. Осы слайдтарды талқылау арқылы балаңыздың темпераментін айқындауға тырысып көрейік. Міне, темперамент түрлері бар</p>	<p>Үлестіру материалы Тест Темперамент түрлері</p>
---------	--	--

	<p>танымал адамдардың мысалдары. Сіздер темпераменттеріңіздің ерекшеліктерін түсіну және оларды пайдалану арқылы керемет нәтижелерге қол жеткізе аласыздар!</p> <p>Темперамент ерекшеліктерін біле отырып, біз көптеген қателерден аулақ бола аламыз.</p> <p>Темпераменттің 4 түрінің әрқайсысы белгілі бір көзқарасты қажет етеді. Темпераменттің әрбір түрі белгілі бір жағдайларда кемшіліктерге айналуы мүмкін ерекшеліктері бар, бірақ олардың әрқайсысының жағымды жақтары да бар. Темперамент ерекшеліктері 5–6 жаста анық көрінеді.</p> <p>Біз баламызды «түзетуге» тырыспай, оның жақсы қасиеттерін белгілі бір іс-әрекетте ақылмен пайдалануға үйретуіміз керек.</p> <p>Темперамент сынағы «Аралас темперамент» түсінігі</p>	
<p>10 мин</p> <p>10 мин</p> <p>3 мин</p>	<p>«Қарсылықсыз дамытамыз» жаттығуы Мақсаты: топ мүшелеріне түсінуге көмектесу: оның баласының күшті жақтары қандай және бұл оның темпераментіне қалай қатысты? Нұсқау: Қатысушыларға парақтар таратылып, жарты парақтың бір бөлігіне «Баламның күші неде? Ол неге икемді және нені жақсырақ істейді?» – ал екінші бөлігіне: «Баланың темпераментін ескере отырып, оның күшті жақтарын дамытуға қалай көмектесе аламын?» Оған қандай үйірмелер ұсынуға болады? Оған қандай қызмет түрлері ұнайды? Балаға оқу үлгерімін жақсартуға қалай көмектесе аламын?</p> <p>Анонимді түрде. Осыдан кейін қатысушылар басқалардың жазғандарын оқиды және өздерінің мәселелеріне жақын және сәйкес келетінін табады.</p> <p>Жауап нұсқалары бар тренерге арналған чек парағы</p> <p>Мысалы: Баяу – үй тапсырмасын орындауға көбірек уақыт беріңіз. Шулы – қосымша үйірме сабақтарын ұсыныңыз (хор, театр, спорт және т.б.).</p> <p>Гипербелсенді – нақты күн тәртібі, оңтайландырылған сабақтан тыс жүктеме.</p> <p>Сабақтың қорытынды бөлімі Бүгінгі сабақтың тақырыбын ескере отырып, ата-ана ретінде өз мүмкіндіктеріңізді қалай бағалайсыз? Қорытындылай келе, әрқайсыңыз бала тәрбиесінде позитивті ата-ана болу қағидағтарын ұстанғаныңыздарды қалаймын. Бейнефильм қарауды ұсынамын PIXAR мультфильмі «Көшпелі бұлтты» https://www.youtube.com/watch?v=MotohvkO-Kk&t=44s Бейнефильмді талқылау: Бұл бейнеде өзіңізді және балаңызды көрдіңіз бе? Қорытынды:</p>	<p>Қағаз парақтары, қалам, фломастерлер</p>

	<p>Көптеген қақтығыстар мен бала қылықтарын дұрыс түсінбеу балақай мен оны тәрбиелейтін ересек адамның темперамент түрлерінің сәйкес келмеуінен болады. Балаға деген сезімталдық пен оның туа біткен жеке қасиеттерін құрметтеу ғана қайшылықты шеше алады.</p> <p>«Қол соғу» ойыны</p> <p>Әрбір баланың ерекшелігін ашуда отбасы мен мектептің өзара әрекеттесу формалары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ата-ана мен мұғалімнің баланы бірігіп қолдауы. 2. Отбасы мен мектептегі сенім атмосферасы. 3. Мұғаліммен бірге баланың күшті жақтарын анықтау және осы қасиеттерді дамыту. <p>Ойынның мақсаты: оқушыларды тәрбиелеуде ата-аналарды ұстаздармен өзара әрекеттестікке шақыру.</p> <p>– Алақандарыңызды маған көрсетіңіздер. Бір алақанмен шапалақ жасауға тырысыңыз. Қалай? Екінші алақан керек. Мен сіздерге өз алақанымды ұсынамын. Байқап көрейік (кезекпен шапалақ ұрамыз). Ойын барысында біз жымыдық. Қол соғу – екі алақан әрекетінің нәтижесі. Ешбір мұғалім сіздің көмегіңіз балаларыңыз үшін сіз бірге жететін нәрсені жасай алмайды! Балаларыңызды ТЫҢдап, ЕСТІҢІЗ, ҚАРАП, дарынын, ерекшеліктерін КӨРІҢІЗ деп тілеймін!</p>	
--	--	--